

LASTEN TUNNETAITO-OHJAAJA MM® -koulutus

Ammatillinen täydennyskoulutus 40 op

Yleistä koulutuksesta

Lasten Tunnetaito-ohjaaja MM® -koulutuksessa opiskellaan tunnetaitojen ohjaamista 3-16 vuotiaalle lapsille ja nuorille omakohtaisesti ja monimenetelmällisesti (MM). Koulutuksen laskennallinen työmäärä vastaa 40op.

Koulutuksen käytyään osallistuja on saanut työkalut ohjata ryhmämuotoisia lasten tunneryhmiä, auttaa lapsia tunnekehoyhteyden ja itsetunnon vahvistamisessa sekä tukea lasta vuorovaikutuksellisesti omassa tunneilmiosussaan. Osallistujalla on ymmärrystä katsoa lapsen käyttäytymisen takana vaikuttaviin syihin ja tukea lasta hänen omalla kielellään.

Koulutuksessa on mukana myös Satuhieronta, Draaman menetelmät, tunteiden vapautustekniikka EFT sekä tunne- ja tarvelähtöinen vuorovaikutus NVC-prosessiin pohjautuen.

Koulutuksessa on kaksi rinnakkain etenevää oppimispolkua. Toinen on **henkilökohtainen matka** omien tunteiden äärelle sekä omien tunnetaitojen kehittäminen ja toinen on **ammattillinen polku** lapsen tunne-elämän kehittämisen ymmärtämiseen ja ohjaamisen taitojen kehittämiseen.

Lopputyönään osallistuja suunnittelee ja toteuttaa ohjatun lasten tai nuorten tunnetaitoryhmän omassa lähipiirissään tai työyhteisössään. Lopputyön kautta opiskelijan työyhteisö hyötyy koulutuksesta jo koulutuksen aikana.

Koulutuksessa on lähiosioden lisäksi itsenäisenä työskentelynä kirjallisuuteen tutustumista, kirjallisia sekä toiminnallisia etätehtäviä ja pienryhmätyöskentelyä kunkin lähiosion välissä syventämässä oppimista.

Koulutuksen lähiosioden pääkouluttajana toimii **Inkeri Meriluoto** ja kehittäjänä ja johtajana toimii **Anne-Mari Jääskinen**. Vierailevina kouluttajina **Sanna Tuovinen tai Topi Laitinen** (Satuhieronta), **Leena Ylimäki** (draaman menetelmät) ja **Karita Palomäki** (EFT), **Eija Reinikainen** (ohjaajana toimiminen ja vanhemmuuden tukeminen) sekä **Sara Hellsten** (tunne- ja tarvelähtöinen vuorovaikutus).

Tavoitteet

Koulutus antaa konkreettisia työkaluja tukea lapsia ja nuoria tunnetaitojen kehittämisessä tavoitteellisesti erilaisia toiminnallisia, luovia ja kehollisia menetelmiä hyödyntäen. Omiin tunteisiin tutustumisen myötä kasvattaja pystyy vahvemmin ja läsnäolevammin tukemaan lapsia ja nuoria tunnetaitojen kehittämisessä sekä vuorovaikutustilanteissa että tavoitteellisissa ohjaushetkissä.

Koulutus toimii myös voimaannuttavana kokemuksena ja henkilökohtaisena kasvuprosessina.

Kohderyhmä

Koulutus on tarkoitettu pedagogisen, hoidollisen, terapeutin sekä sosiaalialan työntekijöille, jotka työskentelevät lasten ja lapsiryhmien kanssa päätoimisesti tai avustavissa tehtävissä tai aikovat sellaisiin tehtäviin.

Soveltuu myös esimerkiksi yrittäjille tai yhdistysten jäsenille, jotka haluavat tarjota tunnetaitoryhmiä tai tukea lasta tunnetaidoissa osana omaa toimintaansa

Koulutuksen taustaa

Koulutus perustuu tunne- ja taideterapiasta sovellettuihin kokemuksellisiin menetelmiin, tarkoitus- ja voimavarakeskeiseen logoterapiaan, toiminnallisiin ja luoviin tunnetaitojen oppimisen menetelmiin, EFT (emotional freedom techniques) -menetelmään, positiivisen pedagogiikan ja psykofyysisyyden näkökulmiin, tunne- ja tarvelähtöiseen vuorovaikutukseen NVC-prosessiin pohjautuen sekä koulutuksen kehittäjän, Anne-Mari Jääskisen omassa työssään vuosien mittaan kehittämiin harjoitteisiin lasten ja aikuisten tunnetyöskentelyssä.

Lisätietoa: www.tunnejataida.fi

Koulutuksessa on seitsemän lähiosiota, joissa kokemuksellisuus ja omat oivallukset ovat tärkeässä osassa teorian ja keskustelun lisäksi. Kesto yhteensä 16 lähipäivää. 1. ja 4.osio: 3pvää, muut osiot 2pvää, á 8h.

Koulutuksen läpikäyminen edellyttää läsnäoloa jokaisella lähijaksolla ja sitoutumista koulutukseen. *Mikäli tiedät olevasi estynyt pääsemästä jollekin lähiosioille, haethan seuraavaan koulutusryhmään.* Koulutus on intensiivinen matka tunteiden maailmaan eikä lähiosioiden kokemuksellisuutta voida korvata etätehtävillä.

1. OSIO, 3-pvää

Perustietoa tunteista ja tunnetaidoista
Tunnetilanteissa toimiminen, tunnekehoyhteys ja turva
Tunteen takana olevat tarpeet
Lapsen henkiset tarpeet ja niiden täyttämisen strategiat

2. OSIO, 2pvää

Lapsen tunne-elämän kehitys
Kehitystä vakauttavat ja myönteiseen ohjaavat tekijät
Selviytymisstrategiat ja roolit
Oma sisäinen lapseni (tunnetason avaaminen)

3. OSIO, 2pvää

Lapsuuteni tarina
Lapsuuskollaasit
EFT eli Emotional Freedom Technique
Eija Reinikainen, luento-osuus (tai osio 2)

4. OSIO, 3pvää

Tunnetaito-opetusmenetelmiä - miten tunteista voi kertoa lapsille?
Ohjaajana toimiminen
Ryhmien rakentaminen, harjoitteet ja periaatteet
Lopputyöhön orientoituminen
Pienryhmätyöskentelyä
Draaman menetelmät (Leena Ylimäki) 0,5pv

5. OSIO, 2pvää

Tunnetaito-opetusmenetelmiä
Harjoitusohjaukset
Satuhieronta (Sanna Tuovinen tai Topi Laitinen) 1pv

6. OSIO, 2pvää (Sara Hellsten)

Tunne- ja tarvelähtöiset vuorovaikutustaidot
Havainto, tunne, tarve ja pyyntö
Kuunteleminen ja selkeä itseilmaisu

7. OSIO, 2pvää

Lopputyöraporttien esitykset ja harjoitteet
Koulutuksen päätös

Itsenäinen työskentely

Itsenäinen opiskelu etäjaksoilla sisältää:

- Kirjallisuuteen tutustumista
- Opitun soveltamista arkeen ja työhön sekä sen kirjallista pohdintaa
- Vertaisryhmätyöskentelyä itsenäisesti toimivissa pienryhmissä etäjaksoilla
- Muutama lyhyt vertaispalaute erikseen ohjeistetuista töistä
- Lopputyönä oman tunnetaitoryhmän suunnittelu, toteutus ja raportointi (lopputyön käynnistäminen osioiden 4. ja 5. jälkeen)

Koulutukseen sisältyy henkilökohtainen **puhelinkonsultaatioaika** kouluttajan kanssa sekä **verkkotapaaminen** ryhmän kesken. Tekniikka ei edellytä aiempaa osaamista, pelkkä tietokone, kuulokkeet ja nettiyhteys riittävät.

Koulutukseen hakeminen

Kirjoita itsestäsi ja elämäntilanteestasi vapaa, tiivis (max. 1,5s) kuvaus, jossa kerrot ainakin seuraavat asiat:

1. Aiemmat koulutukset ja työtehtäväsi (eritoten tunnetaito-ohjaajuuteen mielestäsi liittyvät).
2. Miksi hakeudut koulutukseen?
3. Miksi haluat oppia tunnetaitojen ohjaamista lapsille ja/tai nuorille?
4. Millaista työskentelyä olet itsesi ja tunteidesi kanssa tehnyt?
5. Kerro lyhyesti elämäntilanteestasi.
6. Miten mahdollistat opiskelun ajallisesti (sekä lähiosiot että niiden väliset oma-aikaiset opiskelut)?
7. Tuo halutessasi esille myös muita asioita itsestäsi, kuten vahvuutesi ja haasteesi.
8. Muista yhteystietosi.

Koulutus ei sovellu akuutissa kriisissä oleville ilman henkilökohtaista terapiaa koulutuksen rinnalla ja mahdollisuutta terapiatyöskentelyyn lähiosioden yhteydessä. Ilmoita silloin hakemuksessasi näistä. Tarvittaessa kouluttaja on sinuun yhteydessä ennen koulutuksen alkua.

Koulutukseen voidaan ottaa enintään 16 opiskelijaa. **Paikat varataan soveltuville hakijoille ilmoittautumisjärjestyksessä.**

Koulutuksen kehittäjä ja johtaja

Anne-Mari Jääskinen on Lasten Tunnetaito-ohjaajakoulutuksen kehittäjä ja pääkouluttaja, ja vastaa koulutuksen sisällöstä ja kehittämisestä.

Hän on tunnetaitokouluttaja, luennoitsija, tunne- ja taideterapiaohjaaja, nepsy-valmentaja sekä kirjailija. Anne-Mari on myös itse pitänyt lasten tunnetaitoryhmiä.

Anne-Mari on kirjoittanut sekä nuorille suunnatun tunnetaitokirjan **Mitä sä rageet? #tunteita sikanolosta sairaan siistiin** että kasvattajalle suunnatun käsikirjan **Mitä sä rageet? Lapsen ja nuoren tunnetaitojen tukeminen**. Lasten Keskus 2017.

Lähiosoiden pääkouluttaja

Inkeri Meriluoto on VTM, tunne- ja vuorovaikutusohjaaja ja koulutettu hieroja. Kouluttajana Inkeri on lempeä, avoin ja myötätuntoinen. Inkeri osaa avata käsiteltävät asiat arkisten esimerkkien kautta ja selkeyttää vaikeatkin kokonaisuudet helposti ymmärrettäviksi.

Inkeristä sanottua:

"Osaava ja lämmöllä asiaansa suhtautuva kouluttaja, puhuttelee kuuntelijaa inhimillisin esimerkein."

"Inkeriä on helppo ja miellyttävä kuunnella. Hänellä on selkeä puhetapa, keho elää mukana ja olemus on aurinkoinen. Keskustelussa hän on aidosti kiinnostunut kertojasta."

Inkeri osaa tuoda tosi turvallisen ja luottamuksellisen ilmapiirin, missä pääsee syntymään uusia oivalluksia ja syvää yhteyttä toisiin ja itsen."

"Kouluttajalla oli ihanan rauhallinen, empaattinen, osaava ja ammattimainen ote. Aikataulut piti."

MITÄ ON TUNNETAITOJEN OHJAAMINEN?

“Lasten kanssa tunteita tutkitaan ja tunnetaitoja opetellaan toiminnallisesti, kehollisesti ja luovin keinoin.”

Tunnetaidot kehittyvät mallista lapsen kasvatusympäristössä. Tunnetaitoja voidaan kuitenkin ryhmissä tavoitteellisesti tukea käyttäen monimenetelmällistä työtettä, missä kokemuksellisuus itsessään on arvokkain oppi ja taitojen juurruttaja lapseen. Tunnetaitojen opettamisessa on olennaista ymmärtää tunnekehitykseen vaikuttavia tekijöitä ja tunteiden perusdynamiikkaa eli sitä, mitä lapsille lähdetään opettamaan. Ohjaajan yhteys omiin tunteisiin ja omien tunnetaitojen ylläpitäminen on olennaista.

Tunnetaidot ovat perusta sosiaalisille taidoille sekä oppimiselle. Kun lapsi osaa säädellä tunteitaan, tunnistaa omia ja toisten tunteita sekä toimia niiden kanssa rakentavasti, mm. häiriökäyttäytymisen ja syrjäytymisen riski vähenee ja keskittymiskyky sekä itsetunto kasvavat. Näin myös sosiaaliset taidot ja yhteys toisiin syvenevät. Tunnetaidot kietoutuvat elämän hyvinvointiin vahvasti ja monin säikein.

Suomessa Lasten Tunnetaito-ohjaajia työskentelee vuonna 2019 yli 200 eri kasvatusalan ammattiteissa. Tunnetaitotyötä tekevät niin opettajat, lastentarhanopettajat, toimintaterapeutit, lastenhoitajat, sijaisvanhemmat, iltapäiväkerhonojaajat kuin monet muutkin ammattiryhmät lasten kanssa. Kukin vie tunnetaitotyöskentelyä omaan työympäristöönsä ja lapsiryhmäänsä sen tarpeisiin vastaten.

Koulutuksen mukaisesta tunnetaitotyöskentelystä lasten ja nuorten parissa on kokemusta jo usean tuhannen lapsen kanssa niin päiväkotien kuin kouluympäristöstä ja toimintaterapiankin saralta. Yleisesti lapset rohkaistuvat puhumaan tunteistaan, kun yhteys niihin vahvistuu, ilmaisemaan rajoja, ymmärtämään toisten kokemuksia ja sietämään paremmin hankaliakin tunteita. Ohjaajat kokevat yleisesti myös lasten itsetunnon vahvistuvan ja empaattisuuden kasvavan ryhmässä. Nämä tekijät vaikuttavat siihen, että myös sosiaaliset taidot kehittyvät ja ristiriitoja ratkaistaan usein rakentavammin. Parhaisiin tuloksiin päästään ympäri toimintavuoden ohjattavien tunnetaitohetkien ja arjen kohtaamistilanteisiin panostamisen kautta.

Tunnetaitoihin panostaminen on vahvasti ennaltaehkäisevää työtä ja lapsen hyvinvoinnin tukemista.

Lisätietoa koulutuksen sisällöstä ja tunnetaitojen opettamisesta: www.tunnejataida.fi

Palautteita koulutuksesta

- "Ehdottomasti paras ja merkittävin koulutus, missä olen koskaan ollut! Mukaan lukien viiden vuoden yliopisto-opinnot ja lukuisat hyödyllisetkin täydennyskoulutukset."
- "Tunnetaito-ohjaajakoulutuksen antia ei voi mitata millään, niin arvokasta se on. Vaikuttaa koko elämän hyvinvointiin. Tarvitsee myös omaa panostusta."
- "Tämä koulutus pitäisi olla kaikkiin terveys- ja sosiaalialan koulutuksiin kuuluva."
- "LTTO-koulutusmatka on ollut yksi tämän hetkisen elämäni merkittävin prosessi, joka jatkuu edelleen ja varmasti vielä pitkään!"
- "Vaikka työtä lasten parissa on tehnyt jo jonkin aikaa, antoi LTTO-koulutus aivan uudenlaista syvyyttä ja ohjaamisen taitoa omaan tekemiseen."
- "Koulutus antoi runsaasti menetelmiä ja käytännön harjoituksia tulevaan."
- "Oman tunne-elämän avautuminen on koulutuksen parasta antia. Uusi ymmärrys toisten kohtaamisessa. Ymmärrys avautunut kohtaamaan haastavasti käyttäytyviä ihmisiä."
- "Ei todellakaan mikään teoriapläjäys tai läpihuutojuttu. Koettava ja eletävä, jokaisen omanlainen matka."
- "Koulutus on ollut upea matka ja syvä sukellus myös itseensä, kun on avoimesti lähtenyt mukaan."
- "Tässä koulutuksessa tulee todella kohdatuksi ja hyväksytyksi kaikkine tunteineen."
- "Hyvät ja selkeät koulutusmateriaalit ovat ehdottomasti plussaa!"
- "Tunnetaito-ohjaajan harjoitekansio on valtava työkalupakki ryhmän ohjaamiseen ja kaikkiin tunnetaitojen opettamisessa huomioitaviin asioihin."
- "Koulutus on todella ammattitaitoinen, sisältö on ollut huikea ja erittäin mielenkiintoinen, monimuotoisuus on ollut hieno asia. Ensimmäinen koulutus, missä ei ole tullut kyllästymistä."

Kyselytutkimuksen (11/2017) tuloksia ohjaajien kokemista vaikutuksista lapsiin Tunne&Taidan blogista:

<http://tunnejataida.fi/blogi/kysely-kertoo-nain-tunnetaitojen-opettelu-vaikuttaa-aikuiseen-ja-lapseen/>

Kokemuksia koulutuksesta:

<http://tunnejataida.fi/lasten-tunnetaito-ohjaajakoulutus/kokemuksia-tunnetaito-ohjaajuudesta/>

 Tervetuloa matkalle tunteisiin!

TUNNE & TAIDA

www.tunnejataida.fi